

**Marta
Roig**

Lectura, infància i biblioteques
hola@martaroig.com / www.martaroig.com

Habitar la biblioteca

Biblioteca de Rosa Sensat

BLA BLA...

HELLO!

B

A

PRESENTACIÓ

La Marta

Sóc...

Bibliotecària.

Narradora a estones.

Aficionada a la fotografia, la dansa i el teatre.

Amant de la muntanya.

Apassionada de la feina que faig.

Crec...

En la infància com a font de totes les possibilitats.

En la cultura i l'educació.

En el potencial social, emocional, intel·lectual i estètic de la lectura.

Treballo...

Per facilitar l'existència d'espais afectius que acostin la lectura a l'ànima dels infants.

Visc...

Una vida poc rutinària, envoltada de gent magnífica, amb passió i confiança.

Habitar

la biblioteca

Presentació per a les 9es Jornades de
Biblioteques Escolars de Girona. 14
d'octubre del 2014.

Una pregunta...

- Per què les parets d'aquests passadissos són tortes?
- Així no hem de dir als infants que no corrin.

Conversa mantinguda en el si d'una visita a una escola Waldorf d'Alemanya.

El perquè del títol

Com a casa enlloc.

Habitatge, el lloc que habitem per excel·lència.
Ens representa i ens identifica.
Respon a la nostra manera de viure i entendre la vida.
Està fet a la nostra mida.
És còmode.
S'adapta a les nostres necessitats.
Canvia amb nosaltres.

Benjamin L Hooks central library, Memphis

Els interrogants d'avui

- 1 De què parlem quan parlem d'espai a la biblioteca escolar?
- 2 Quin és l'espai que tenim? Com és? Què desperta? Què permet?
- 3 Com seria un espai ideal?
- 4 Com transformem l'espai que tenim amb l'espai que volem?

Els interrogants d'avui

Amb quins interrogants arribes?

Neruda, Pablo. *El libro de las preguntas*. Mediavaca

BLA BLA...

HELLO!

B

A

DE QUÈ PARLEM?

- 01 -

La naturalesa dels espais

De quin espai parlem quan parlem d'espai?

del físic?

del virtual?

del temporal?

de l'immaterial?

d'un espai...

integrat en la lògica escolar?

o segregat físicament i conceptual?

d'un únic
espai?

**d'un espai
múltiple?**

d'un espai
**obert al centre
i connectat
amb l'entorn?**
o tancat en la
seva dinàmica?

BLA BLA...

HELLO!

B

A

L'ESPAI QUE TENIM

- 02 -

L'espai que tenim

La llista

01 Durant 2 minuts apunteu totes les característiques que pugueu relacionades amb l'espai de la vostra biblioteca.

L'espai que tenim

Àmbits d'anàlisi

1. Dimensions
2. Ubicació
3. Accessibilitat
4. Soroll
5. Il·luminació
6. Materials
7. Sistema constructiu i instal·lacions (estructura, tancaments, divisions, paviments, revestiments)
8. Ambientació i confort
9. Àrees i usos
10. Retolació
11. Distribució
12. Mobiliari
13. Flexibilitat
14. Sostenibilitat i manteniment
15. Seguretat

BLA BLA...

HELLO!

B

A

COM HAURIA DE SER?

- 03 -

Com hauria de ser?

Segons les Directrius de la IFLA:

Cèntric, a la planta baixa, si és possible. **Accessible i pròxim** a totes les àrees docents, amb **àrees aïllades** del soroll exterior, una **il·luminació adequada i suficient**, una **temperatura ambiental adequada**, un disseny **adaptat** als usuaris amb discapacitats, **de dimensions adequades** per contenir la col·lecció i totes les àrees necessàries i **flexible**.

Secció d'Edificis i Equipaments:

- Les 10 qualitats d'un bon espai: funcional, adaptable, accessible, variat, interactiu, propici, adaptat al medi ambient, segur, eficient i adaptat a les tecnologies de la informació.
- Premissa important: **no hem d'acceptar edificis bonics i inútils però tampoc lletjos i pràctics.**

Com hauria de ser

Segons el Programa Puntedu del Departament d'Ensenyament:

- **Ampli, cèntric, de fàcil accés i aïllat del soroll.**
- Il·luminació adequada i bona accessibilitat.
- Ambientació agradable, alegre i canviant.
- Distribució funcional i estimulants.
- Senyalització clara i atractiva.
- Amb zones diferenciades per als diferents tipus de fons i el desenvolupament de totes les funcions: àrea d'atenció a l'usuari i gestió, de treball, recerca i aprenentatge i de lectura informal.
- Mobiliari funcional i segur i adequat en mida i nombre.
- Instal·lació suficient i amb previsió futura.
- Capacitat flexible i suficient.

Un lloc amb vida pròpia que reflecteixi la vida de l'escola

Més enllà d'allò que ens diuen

Hem de tenir present que

“Un espai encara orgànicament una idea i a la vegada la condiona casualment”

J. Rodríguez

“L’espai és l’estructura sobre la qual construirem el nostre sistema d’aprenentatge.”

“És l’arquitectura de transmissió d’un missatge i cal que sigui coherent”

M. Acaso

La coherència de l'espai

Com concebem nosaltres a l'infant o al jove, l'educació,
l'escola i la biblioteca?

L'espai que tenim és coherent amb aquestes idees?

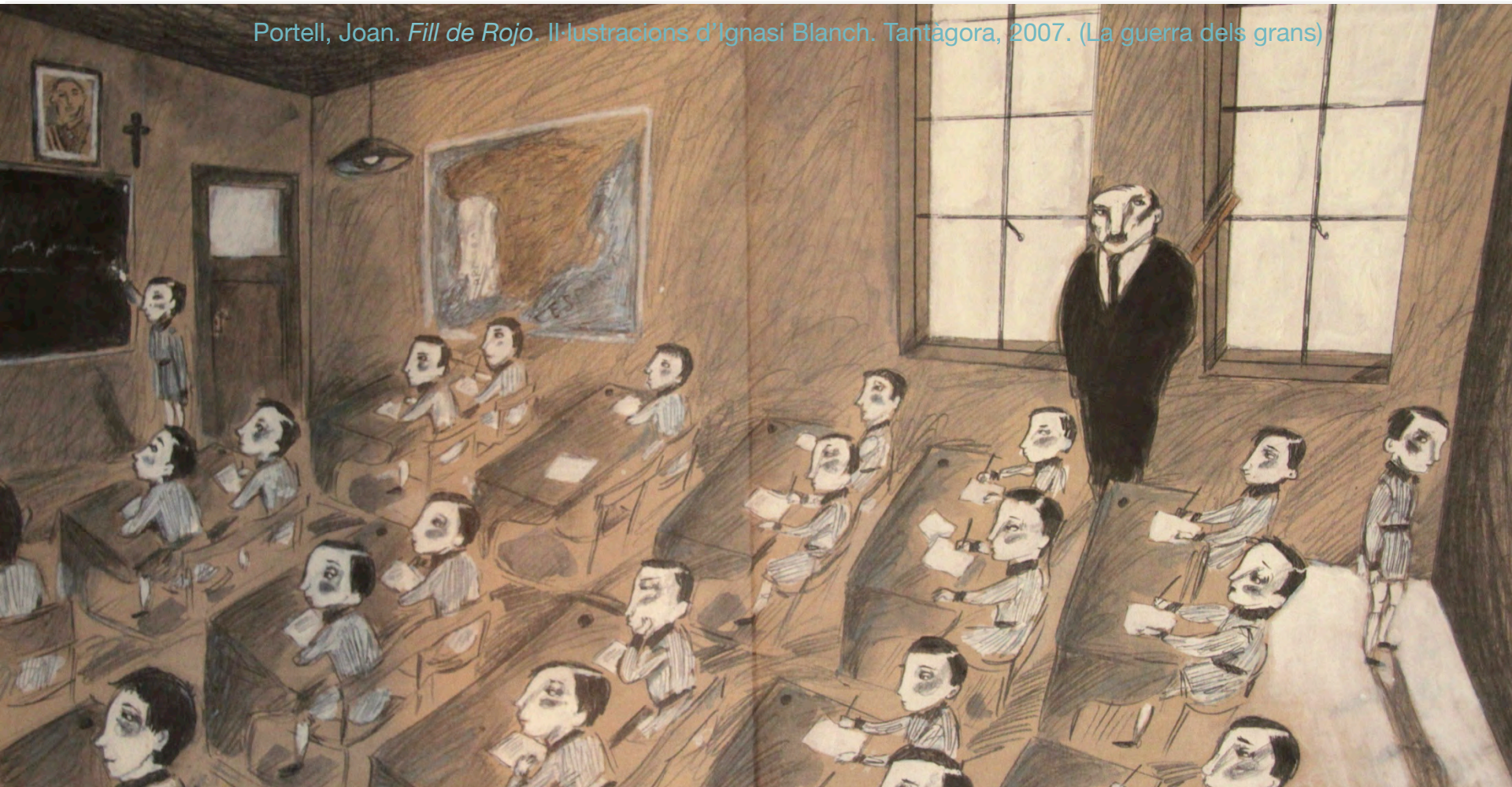
La coherència de l'espai

Portell, Joan. *Fill de Rojo*. Il·lustracions d'Ignasi Blanch. Tantàgora, 2007. (La guerra dels grans)

La coherència de l'espai

Portell, Joan. *Fill de Rojo*. Il·lustracions d'Ignasi Blanch. Tantàgora, 2007. (La guerra dels grans)

L'espai les seves funcions

Quin tipus d'aprenentatge ha de possibilitar la biblioteca escolar?

Per mi...

- Col·laboratiu
- Lliure
- Vivencial: basat en l'experiència la recerca i l'experimentació
- Connectat amb l'entorn, la vida, l'aula i les motivacions personals.

Entrada de l'àrea infantil de la Queen's Library,

L'espai les seves funcions

Quines activitats pot promoure la biblioteca als seus espais per facilitar aquests aprenentatges?

L'espai les seves funcions

Espai físic

- Trobada i socialització
- Treball personal
- Tutorització de processos de recerca
- Mostra, exposició i transferència de coneixement
- Difusió i mostra dels aprenentatges (aparador)
- Descoberta
- Connexió amb l'entorn
- Lectura lliure i acompanyada
- Construcció, creació i producció
- Experiències

Espai virtual

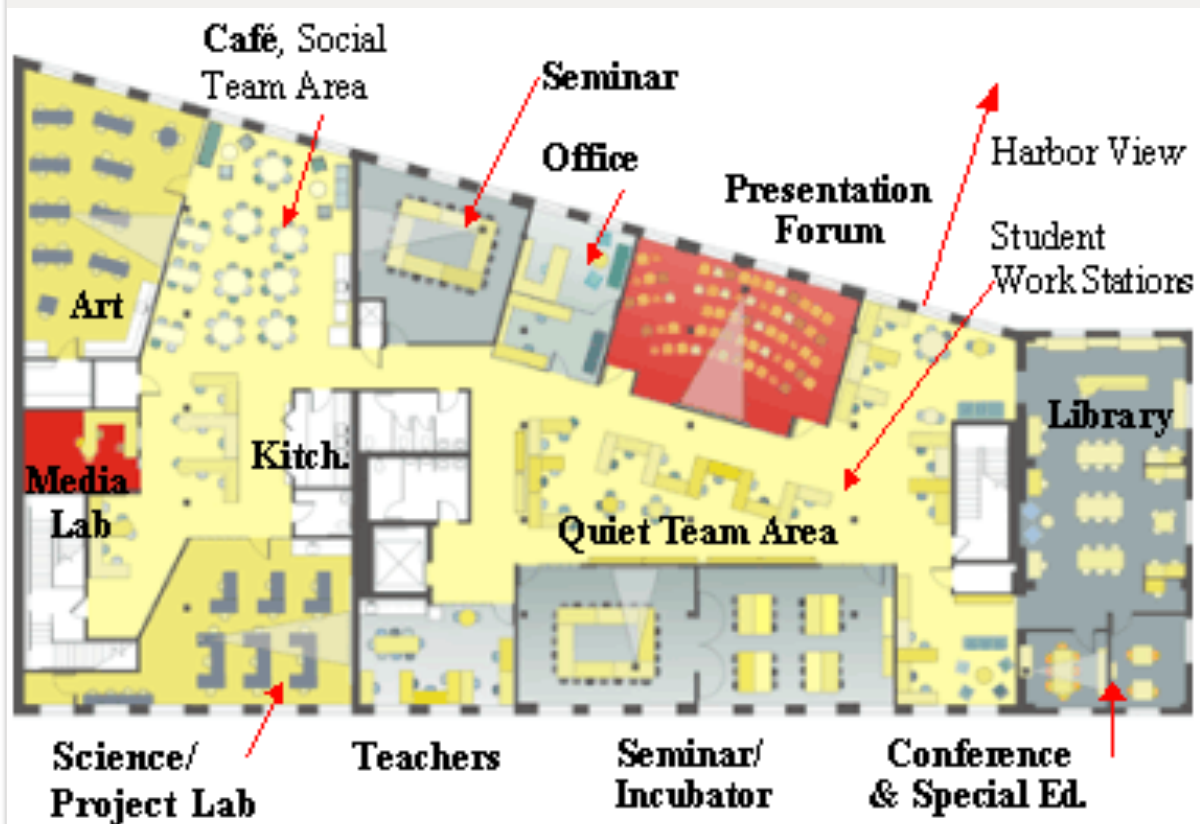
- Accés i localització de la informació
- Consulta i el processament de la informació

Aula

- Identificació de les necessitats d'informació.
- Tractament i anàlisi de la informació

Alguns exemples

Escoles...

Mapa d'una escola òptima per al treball col·laboratiu i l'aprenentatge basat en l'experiència.

Designing a high school for collaborative, Project-based learning. Projecte de la Harbor City International School.

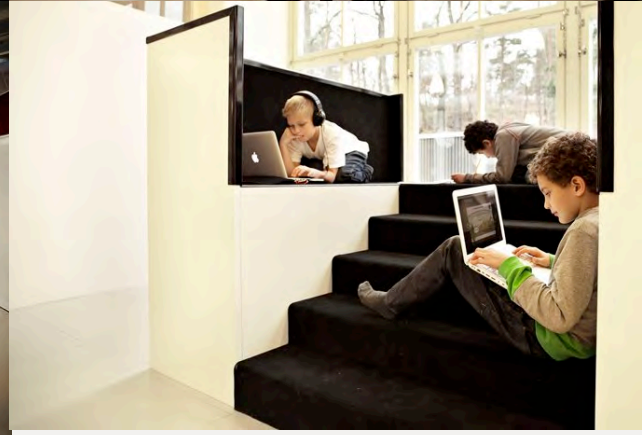
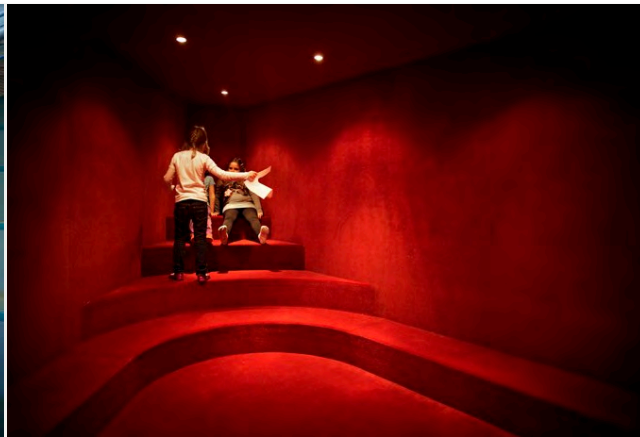
Alguns exemples

Escoles Vittra.

*Projecte de
l'arquitecta Rosan
Bosch a Suècia.*

Alguns exemples

Alguns exemples

Escoles Waldorf
Montessori
Reggio Emilia

Espais i ambients

*Escola El Congrés-
indians de barcelona*

Alguns exemples

Biblioteques... com a laboratoris ciutadans

Amb espais Maker equipats amb tecnologia

Chattanooga
Public Library

NYPL Hamilton Grange Teen Center

Alguns exemples

Medialab Prado

Casa del lector - FGSR

Alguns exemples

Espais que et fan sentir com a casa

BLA BLA...

HELLO!

B

A

PER ON COMENCEM?

- 04 -

Definim un les línies generals

A quins conceptes haurà de respondre...

- A nivell general... Com ha de ser?
Post-it groc
- A nivell funcional?... Què ens ha de permetre?
Post-it verd
- A nivell emocional?... Què ha de despertar?
Post-it taronja

Reflexionem i acotem

Què podem a canviar...?

- a curt o mitjà termini
- sense gaires recursos econòmics

És important identificar les:

condicions variables: organització, distribució, ambientació, àrees, il·luminació, etc

condicions invariables: gran o petit, nou o vell, ... i limitacions innegociables. Tpt forma part del repte!

COMENCEM...

Formem un equip

#bibliovana

la nova aventura de co-creació de l'escola castellum

Amb qui podem comptar?

AMB TOTHOM!!!

La gestió de processos participatius no és fàcil però el resultat final tampoc té res a veure.

Busquem el moment

Quan podem començar?

- Quan apareixen noves necessitat a nivell de centre
- Quan hi ha un canvi d'equip directiu o ganes d'impulsar canvis
- Quan cal dur a terme una rehabilitació o accions de manteniment de l'espai actual
- Com a conseqüència d'una activitat puntual

Busquem els recursos

Què tenim?

Hem de pensar en els **recursos humans i materials** dels que podríem disposar, més enllà dels **econòmics!**

Tot pot ser útil o no ser-ho, d'entrada però res és descartable!

I això sí, sempre caldrà:

- Un repte ben definit
- Un equip compromès
- Creativitat i passió
- Organització i planificació
- Temps

COMENCEM...

DINÀMICA • 04

Busquem els recursos

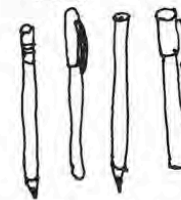
Què tenim?

Dibuixa totes aquelles coses que tens a casa i que no utilitzes.

S'hi val qualsevol cosa.

SCAVENGER TOOLS

YOU WILL NEED:

A VARIETY OF WRITING AND DRAWING UTENSILS

ERASER

CHALK

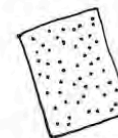

SCISSORS

PAINT

A SELECTION OF ART MATERIALS

SAND PAPER

COFFEE
TEA

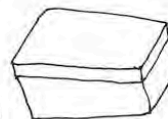
NEWSPAPER

MUD

SOME NON-ART MATERIALS*

*SEE LIST OF ALTERATION MATERIALS ON THE NEXT PAGE.

VARIOUS WAYS TO STORE THINGS UNTIL YOU CAN AFFIX THEM INTO THE BOOK. ATTACH AN ENVELOPE TO THE INSIDE OF THE BACK COVER TO STORE THINGS TEMPORARILY WHEN YOU ARE OUT ON SCAVENGES.

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

Canviar l'espai sense canviar l'arquitectura, jugant a interioristes

- Pintant

Paret de la biblioteca Roca Umbert de Granollers il·lustrada per Valentí Gubianes

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

Imatges del projecte The !brary iniciativa

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

amb pintura imantada

amb pintura de pissarra

pintant els vidres

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Enganxant vinils

a terra, a les parets, a les escales, ...

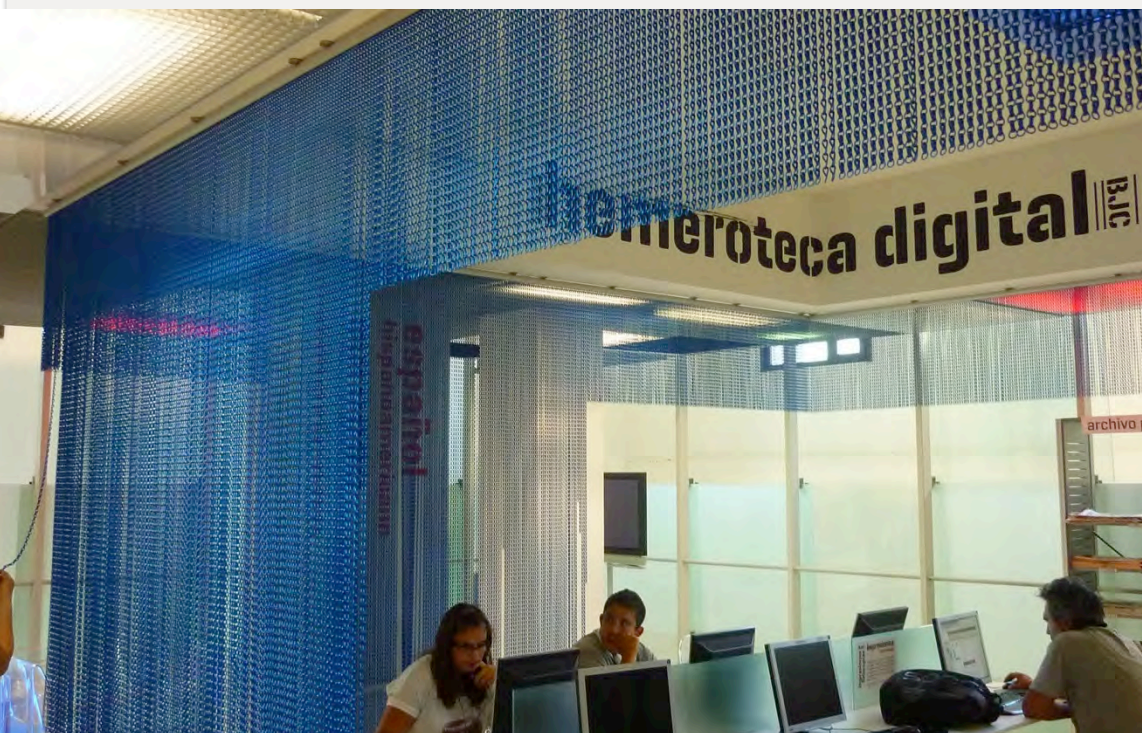
COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Creant racons i ambients... amb cortines

Biblioteca del projecte The L!brary

Biblioteca per a joves de Saragossa Cubit

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Creant racons i ambients... jugant amb el mobiliari i els elements arquitectònics

Museu per a nens de Viena

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

Museu per a nens de Viena

- Creant racons i ambients... jugant amb el mobiliari i els elements arquitectònics

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Creant racons i ambients... per observar i explorar

Biblioteca sueca

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Creant racons i ambients... per llegir tranquil, com a casa

Llibreria de Pekín Poplar

Estructura Lectura secretas de Playoffice

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

... per llegir tranquil

com a casa

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

Biblioteca de Llicà d'Amunt

... per entrar a un món màgic

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

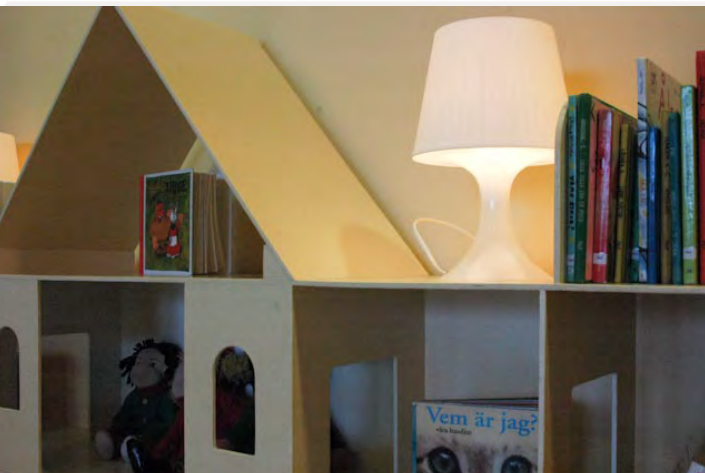
... per narrar o
compartir
lectures

Biblioteques
del projecte
The L!brary

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

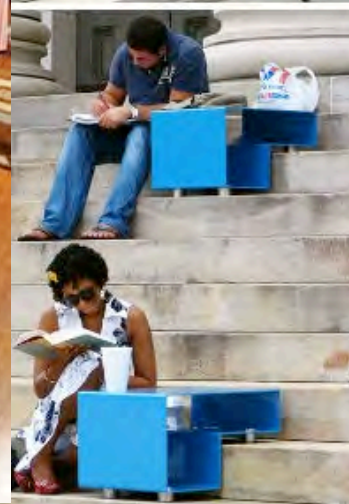
Il·luminant

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

jugant amb
catifes, pufs
hamaques,
butaques,
matalassos,
pneumàtics...

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

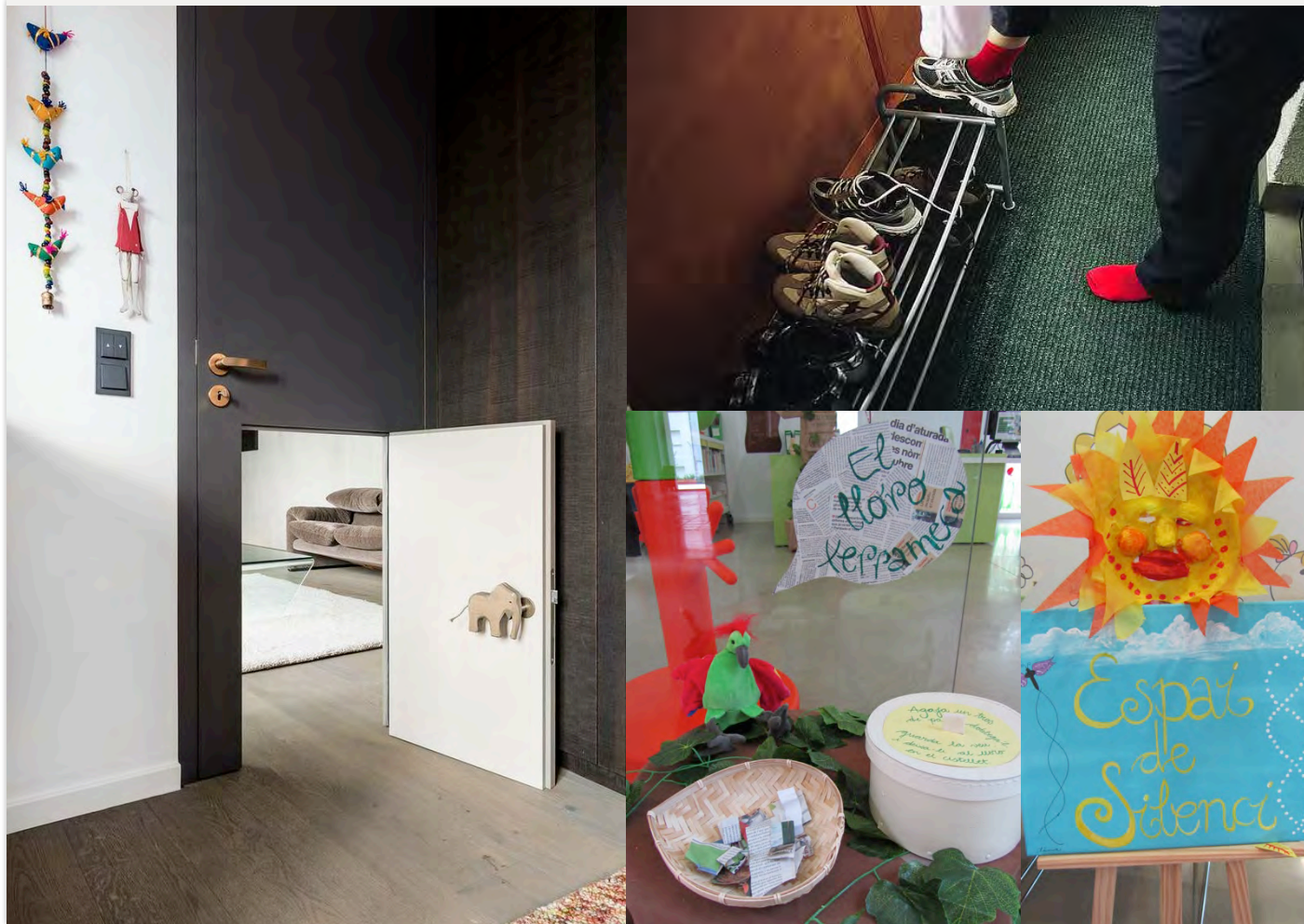
- donant joc al sostre

Llibreria de brusel·les

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- ritualitzant l'accés

COMENCEM...

Agafem idees, discutim, experimentem...

- Aprofitant el potencial expositiu
- incorporant tecnologies interactives
- acumulant detalls d'activitats

Imatges del projecte danès The future Children's library

MOLTES GRÀCIES

I BONA SORT!